četvrtak, 18. srpnja 2019.

P9_TA(2019)0005

Stanje na američko-meksičkoj granici

Rezolucija Europskog parlamenta od 18. srpnja 2019. o stanju na granici između SAD-a i Meksika (2019/2733(RSP))

(2021/C 165/02)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir članak 24. Povelje Europske unije o temeljnim pravima u kojem je utvrđeno da najbolji interesi djeteta moraju biti na prvom mjestu te da svako dijete ima pravo na održavanje osobnog odnosa i izravan kontakt s oba roditelja,

— uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih obitelji,

— uzimajući u obzir izjave članova američkog Kongresa nakon posjeta centrima za zadržavanje u srpnju 2019.,

— uzimajući u obzir Konvenciju o statusu izbjeglica iz 1951. i Protokol o statusu izbjeglica iz 1967.,

— uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta iz 1989.,

— uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,

— uzimajući u obzir Smjernice EU-a o borcima za ljudska prava iz 2008.,

— uzimajući u obzir političke inicijative aktualne američke administracije u vezi s migracijom i azilom i protokole o zaštiti migranata,

— uzimajući u obzir izjavu visoke povjerenice UN-a za ljudska prava Michelle Bachelet od 8. srpnja 2019.,

— uzimajući u obzir izjavu vršitelja dužnosti ministra domovinske sigurnosti SAD-a od 9. srpnja 2019.,

— uzimajući u obzir memorandum o stanju u centru za zadržavanje Rio Grande Valley koji je Ured glavnog inspektora američkog Ministarstva domovinske sigurnosti 2. srpnja 2019. uputio vršitelju dužnosti ministra domovinske sigurnosti SAD-a,

— uzimajući u obzir Globalni sporazum o migracijama koji je Opća skupština UN-a usvojila 19. prosinca 2018.,

— uzimajući u obzir Deklaraciju o nezavisnosti Sjedinjenih Američkih Država iz 1776.,

— uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da i SAD i EU smatraju da su ljudska prava neotuđivo i temeljno pravo svojstveno svakom čovjeku;

B. budući da je složena kriza obilježena nasiljem i duboko ukorijenjenim siromaštvom posljednjih godina natjerala brojne obitelji, uključujući mlade i djecu, da bježe iz Meksika i sjevernog trokuta Srednje Amerike – Salvadora, Gvatemale i Hondurasa – i u SAD-u zatraže sigurnost, zaštitu i gospodarsku stabilnost;

C. budući da je SAD povijesno zemlja useljenika koju čine različite zajednice;

D. budući da svaka suverena država ima isključivo pravo odlučivanja o uvjetima za ulazak i boravak stranih državljana, no da istodobno mora poštovati sve relevantne međunarodne obveze u pogledu ljudskih prava;

E. budući da je 2018. SAD bio najveći donator Ureda UN-a za izbjeglice, UNHCR-a, s ukupnim iznosom od 1 589 776 543 USD;

F. budući da je SAD donio stroge mjere koje se odnose na migrante i tražitelje azila koji prelaze granicu te zemlje u potrazi za neotuđivim pravom na život, slobodu i ostvarivanje sreće;

G. budući da na granici između SAD-a i Meksika vlada humanitarna kriza i da migranti i tražitelji azila nakon prelaska završavaju u centrima za zadržavanje na strani SAD-a; budući da je posebno zabrinjavajuća i vrijedna osude situacija s kojom se suočavaju stotine djece koje borave u šatorskim naseljima uz granicu ili su zatvorene u centrima za zadržavanje koji ne zadovoljavaju minimalne standarde u pogledu ljudskih prava jer su prenapučeni i nemaju odgovarajuću zdravstvenu infrastrukturu, pristojnu hranu i odgovarajuću higijenu;

H. budući da je u memorandumu o stanju u centru za zadržavanje Rio Grande Valley Ured glavnog inspektora Ministarstva domovinske sigurnosti SAD-a upozorio na „hitna pitanja koja zahtijevaju hitnu pozornost i djelovanje” zbog „ozbiljne prenapučenosti i dugotrajnog zadržavanja djece bez pratnje, obitelji i samaca kojima je hitno potrebna pomoć” te je stoga pozvao na „hitne mjere za ublažavanje opasne prenapučenosti i dugotrajnog zadržavanje djece i odraslih u centru za zadržavanje Rio Grande Valley”;

I. budući da lišavanje djece slobode na temelju njihova migracijskog statusa nikada nije u najboljem interesu djeteta, prelazi zahtjev potrebnosti, postaje izrazito nerazmjerno i može predstavljati okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje s djecom migrantima; budući da bi svako lišavanje slobode koje se odnosi na odrasle migrante i tražitelje azila trebalo biti krajnja mjera i, ako se ono dogodi, treba biti u najkraćem mogućem roku, uz zaštitu zakonitog postupanja i u uvjetima koji su u potpunosti u skladu sa svim relevantnim međunarodnim standardima ljudskih prava;

J. budući da je, prema podacima koje je Američka agencija za carinu i zaštitu granica priopćila organizaciji Amnesty International, između 2017. i kolovoza 2018. nakon prelaska granice razdvojeno otprilike 8 000 obitelji; budući da u te procjene nisu uključeni mnogi drugi slučajevi razdvajanja, kao što su slučajevi razdvajanja djece od starije braće i sestara, tetaka i ujaka, djedova i baka te drugih članova šire obitelji;

K. budući da je jedan savezni sudac u San Diegu u lipnju 2018. naložio američkoj administraciji da ukine praksu razdvajanja; budući da je, prema podacima dostavljenima saveznom sucu, Američka agencija za carinu i zaštitu granica svejedno nastavila s provedbom razdvajanja i da je od lipnja 2018. najmanje 245 djece odvojeno iz svojih obitelji, u mnogim slučajevima bez jasne dokumentacije koja bi omogućila praćenje njihova kretanja;

L. budući da je Ministarstvo zdravlja i ljudskih usluga SAD-a do prosinca 2018. identificiralo 2 737 djece razdvojene od obitelji, pri čemu je priznalo da je moguće da su od 2017. razdvojene tisuće djece, a da ih administracija nije mogla identificirati zbog nedostatka učinkovitog sustava praćenja;

M. budući da razdvajanje obitelji i zadržavanje na neodređeno vrijeme predstavlja čin lošeg postupanja; budući da su djeca koja žive u ustanovama izvan svojih obitelji vrlo podložna emocionalnom, fizičkom i psihičkom zlostavljanju koje može dovesti do trajnih razvojnih problema, ozljeda i dubokih trauma te imati teške negativne društvene posljedice;

N. budući da je prema izvješćima Američkog saveza za građanske slobode i različitim izjavama glasnogovornika Ministarstva zdravstva i ljudskih usluga te Ministarstva domovinske sigurnosti SAD-a poznato da je od prošle godine u imigracijskom skrbništvu umrlo najmanje šestero djece, nakon gotovo desetljeća u kojem, kako se izvješćuje, u skrbništvu Američke agencije za carinu i zaštitu granica nije umrlo niti jedno dijete;

O. budući da je prema podacima Međunarodne organizacije za migracije pokušavajući prijeći iz Meksika u SAD 2019. život izgubilo 197 osoba, među kojima je bilo najmanje 13 djece; budući da broj smrtnih slučajeva u posljednjih pet godina stalno raste i da je između 2014. i 2018. zabilježeno ukupno više od 1 900 smrtnih slučajeva;

četvrtak, 18. srpnja 2019.

P. budući da su meksičke vlasti u posljednjih nekoliko tjedana znatno povećale napore u provedbi migracijskih politika, što je dovelo do porasta broja migranata koji se zadržavaju u centrima za zadržavanje i deportiraju;

Q. budući da su suočeni s teškim okolnostima, migranti, koji dolaze uglavnom iz Srednje Amerike, prisiljeni su na odlazak u SAD i prelazak granice s SAD-om; budući da pritisak na južnim i sjevernim granicama navodi tisuće migranata, od kojih su većina žene i djeca, da riskiraju svoje živote;

R. budući da se Meksiko, prema izjavama vlade, trenutačno suočava sa žestokom krizom javne sigurnosti; budući da se u skladu s američkim protokolima za zaštitu migranata tražitelji azila vraćaju u Meksiko, među ostalim i u dvije sjeverne države koje su među najnasilnijim u zemlji – Baja California i Chihuahua – i da žive u iznimno neizvjesnim uvjetima uz rizik od toga da postanu žrtve teškog zločina, primjerice otmice, seksualnog zlostavljanja i nasilja;

S. budući da masovno prisilno vraćanje tražitelja azila, nezakonito razdvajanje obitelji te proizvoljno zadržavanje tražitelja azila na neodređeno vrijeme bez uvjetnog otpusta predstavljaju okrutne mjere i očita kršenja i američkog zakona o azilu i međunarodnog prava;

T. budući da je Zastupnički dom SAD-a 27. lipnja 2019. donio paket od 4,6 milijardi USD za rješavanje situacije na granici između SAD-a i Meksika;

U. budući da su podružnice Ureda UN-a za ljudska prava u Meksiku i Srednjoj Americi dokumentirale brojna kršenja ljudskih prava i kršenja prava migranata i tražitelja azila u tranzitu, uključujući prekomjernu uporabu sile, proizvoljno oduzimanje slobode, razdvajanje obitelji, uskraćivanje pristupa uslugama, prisilno vraćanje i proizvoljno protjerivanje;

V. budući da je Konvenciju UN-a o pravima djeteta potpisalo i ratificiralo 195 stranaka; budući da su Sjedinjene Američke Države jedina država članica UN-a koja nije ratificirala tu konvenciju;

W. budući da se partnerstvo između EU-a i SAD-a povijesno temelji na snažnim političkim, kulturnim, gospodarskim i povijesnim vezama te na zajedničkim vrijednostima među kojima su sloboda, demokracija, promicanje mira i stabilnosti, ljudska prava i vladavina prava; budući da su snažni odnosi između EU-a i SAD-a ključni za izgradnju demokratskijeg, sigurnijeg i prosperitetnijeg svijeta;

1. duboko je zabrinut zbog situacije migranata i tražitelja azila na granici između SAD-a i Meksika, osobito migrantske djece;

2. žali zbog brojnih smrtnih slučajeva koji su se dogodili osobama koje su putovale prema granici između SAD-a i Meksika; izražava svoju duboku solidarnost sa svim žrtvama i njihovim obiteljima;

3. zabrinut je zbog užasnih uvjeta smještaja migranata i tražitelja azila, posebno djece, u američkim centrima za zadržavanje koji nemaju odgovarajuću zdravstvenu skrb, pristojnu hranu i primjerene sanitarne uvjete; duboko žali zbog nedavnih smrti sedam maloljetnih migranata koji su bili pod skrbništvom Ministarstva domovinske sigurnosti SAD-a i podržava sve napore Kongresa i administracije SAD-a u cilju osiguranja nadzora, istrage, transparentnosti i odgovornosti u vezi s okolnostima tih smrtnih slučajeva;

4. naglašava da mjere upravljanja granicama moraju biti u skladu s međunarodnim obvezama SAD-a u pogledu ljudskih prava i da se ne bi smjele temeljiti na uskim politikama usmjerenima na otkrivanje, zadržavanje u centrima za zadržavanje i brzo deportiranje nezakonitih migranata;

5. poziva na jamčenje ljudskih prava, sigurnosti i pristupa postupcima traženja azila u kojima se poštuju ljudska prava, među ostalim poštovanjem načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja ili osiguravanjem dostojanstvenih uvjeta prihvata;

6. izražava žaljenje zbog primjene prakse razdvajanja obitelji koja može dovesti do sustavne traumatizacije djece i njihove uže obitelji te predstavlja metodu koja je, kako se čini, pod sadašnjom američkom administracijom instrument imigracijske politike čija je svrha obeshrabriti ljude koji traže sigurnost;

7. naglašava da razdvajanje obitelji i zadržavanje imigranata nikada nisu u najboljem interesu djeteta;

8. prima na znanje memorandum Ureda glavnog inspektora i slična izvješća te poziva SAD da revidira sve postojeće migracijske politike i prakse kojima se krši međunarodno pravo o ljudskim pravima, uključujući temeljno pravo na traženje azila, načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja i pravo na ljudsko dostojanstvo;

9. poziva vladu SAD-a da okonča praksu razdvajanja obitelji i da svu djecu koja su još uvijek odvojena od svojih roditelja ili skrbnika hitno spoji sa njihovim obiteljima kako bi im se osigurala rehabilitacija, pridajući posebnu pozornost potrebama dotične djece;

10. poziva nadležna tijela u SAD-u da svim osobama smještenima u centrima za zadržavanje hitno zajamče pristup osnovnim pravima, kao što su pravo na vodu, hranu, zdravlje i smještaj;

11. poziva vlasti SAD-a da hitno pronađu alternativna rješenja za migrante i tražitelje azila izvan okvira skrbništva, i za djecu i za odrasle; zahtijeva da se dotična djeca vrate svojim obiteljima;

12. apelira na vladu SAD-a da ratificira Konvenciju UN-a o pravima djeteta koju je SAD potpisao 1995., ali je nikad nije usvojio, što SAD čini jedinom zemljom u svijetu koja nije usvojila tu konvenciju; potiče vladu SAD-a da ratificira treći fakultativni protokol uz Konvenciju o postupku komunikacije za pritužbe;

13. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog najnovijih akcija Američke agencije za useljeništvo i carinu koje su usmjerene na migrante bez osobnih dokumenata, prvenstveno one iz Srednje Amerike, njihove roditelje i djecu, te imaju za posljedicu njihovu kriminalizaciju;

14. smatra da represija ili kriminalizacija kao odgovor na migracijske tokove potiče ksenofobiju, mržnju i nasilje;

15. zabrinut je zbog nedavnih promjena u migracijskim politikama koje su donijele meksičke vlasti i poziva meksičku vladu da se pri rješavanju pitanja migracija pridržava međunarodnih standarda i prava u području ljudskih prava;

16. smatra da vojska nije pravi instrument za rješavanje migracijskih pitanja; ističe da bi situaciju na granici trebala rješavati specijalizirana policija koja je propisno osposobljena i upućena da poštuje ljudska prava i dostojanstvo migranata;

17. uviđa da su migracije globalni izazov te poziva zemlje porijekla, tranzita i odredišta da surađuju i da se s pomoću sveobuhvatnog pristupa uhvate u koštac s glavnim uzrocima migracijskih tokova; u tom pogledu ponavlja svoju punu potporu izradi i provedbi Globalnog sporazuma o izbjeglicama i Globalnog sporazuma o sigurnim, propisnim i zakonitim migracijama, koji pružaju znatnu priliku za poboljšanje upravljanja migracijama i suočavanje s izazovima povezanima s njima;

18. ponavlja svoju vjeru u otvorenu i poštenu trgovinu te izražava svoje čvrsto uvjerenje da su gospodarska prisila i prijetnja kaznom carinskim pristojbama kontraproduktivni i da ne mogu pomoći suverenim zemljama da pronađu konstruktivna i održiva rješenja za političke izazove kao što su migracije;

19. odaje počast pojedincima i organizacijama civilnog društva koji migrantima osiguravaju da mogu uživati najosnovnija prava, kao što su pravo na vodu, hranu, zdravlje, odgovarajući smještaj i druge oblike pomoći, s obje strane granice i diljem regije; ponavlja svoj poziv da se humanitarna pomoć ne kriminalizira i ponovno apelira na Komisiju da donese smjernice o tom pitanju, u skladu sa svojom rezolucijom od 5. srpnja 2018.;

20. pozdravlja izjavu o visoke povjerenice UN-a za ljudska prava; smatra da bi bila dobrodošla misija radi utvrđivanja činjenica pod vodstvom Ureda visoke povjerenice UN-a za ljudska prava (OHCHR) ili relevantnih stručnjaka UN-a kako bi se istražila situacija u pogledu ljudskih prava na granici između SAD-a i Meksika;

21. obvezuje se da će pomno pratiti razvojnu pomoć koju EU pruža toj regiji kako bi se osigurali učinkoviti standardi razvoja jer se time može doprinijeti rješavanju temeljnih uzroka prisilnih migracija;

22. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, predsjedniku SAD-a Donaldu Trumpu i njegovoj administraciji, Kongresu SAD-a te vladi i parlamentu Meksika.